

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

หน่วยเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สุภาชิตสอนหญิง (อ่านบทร้อยกรอง)

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอ่านออกเสียงร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินซาบซึ้งในรสของบทประพันธ์ ซึ่งจะต้องอ่านอย่างมีจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองตามลักษณะของคำประพันธ์แต่ละชนิด ซึ่งอ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงพูดตามปกติเหมือนการอ่านร้อยแก้ว แต่มีจังหวะวรรคตอน มีการเน้นสัมผัสตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด

๒. อ่านทำนองเสนาะ เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัสตามจังหวะ ลีลาและท่วงทำนองที่แตกต่างกันไป ตามลักษณะบังคับของบทประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ให้ชัดเจน ไพเราะ เหมาะสม ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตาม

หลักเกณฑ์ในการอ่าน

หลักทั่วไปของการอ่านออกเสียงร้อยกรองที่ควรคำนึงถึง มีดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด เช่น การแบ่งจังหวะ จำนวนคำ สัมผัส
๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ
๓. อ่านออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่ออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำ
๔. อ่านออกเสียงดังพอสมควร ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
๕. อ่านมีจังหวะวรรคตอน รุกจักทอดจังหวะ เอื้อนเสียง หรือหลบเสียง
๖. คำที่รับสัมผัสกัน ต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัด ถ้าสัมผัสนอก ต้องทอดเสียงยาวกว่าธรรมดา
๗. อ่านเอื้อนสัมผัสใน เพื่อเพิ่มความไพเราะ เช่น ข้าขอเคารพอภิวันท์ (อ่านว่า อบ-พิ-วัน)
๘. คำที่มีพยางค์เกินให้อ่านเร็วและเบา เพื่อให้เสียงไปตกที่พยางค์ที่ต้องการ
๙. มีศิลปะในการใช้เสียง รู้จักเอื้อนเสียงให้ไพเราะ สอดแทรกอารมณ์ตามเนื้อความ
๑๐. เมื่ออ่านถึงตอนจะจบ ต้องเอื้อนเสียงเสียงและทอดจังหวะให้ช้าลง จนกระทั่งจบบท ผู้อ่านควรมีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสติมั่นคง ไม่ตื่นเต้นหรือประหม่า

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กระทรวงศึกษาธิการ